

Als quinze anys era porquera.
 luego treballá al vapor,
 avuy es tiple lleugera
 y i' obsequia un milor...
 ¡Aixó si qu' es fer carrera!

RR

DE DIJOURS A DIJOURS

(Diálechs de la vuytada)

EUS? La mort de 'n Frascuelo sí qu' es trascendental.

—Home! Tant com aixó...

—Sí; perque á la cuenta era 'l rey del toreig; era una institució.

—Si per cas un rey que havia abdicat; qu' estava destronat.

—Pero, gens tronat; ja que se li feyan tres milióms.

—No; que ja 'ls tenia fets: mes, ¿qué son tres milióms per un rey... torero, per banyas que tingui son reyalme? ¿Pot donar menos l' excels art nacional, honra y orgull de la res pública espanyola?

—Es que jo encare no sabia que 'n Francuelo sigués un artista tan eminent, ni crech que las Arts Bellas (ni las novas) n' estigan enteradas.

Pues; sí, ho era: 'n Frascuelo era 'l prototipo dels representants del art que dona mes aquí; un mestre de punta, un soberá en cuernos que ab l' estoch, son ceptre, dominava l' Iberia moderna, avuy vanament preocupada per altras corridas diplomáticas ahont se la toreja de la manera mes... novillesca, degut al capeig infamant de la cuadrilla de nostres governants.

—Aixís sí qu' es una gran pérdua pera Espanya la mort de 'n Frascuelo. Sort que 'n Lagartijo encare qu' estiga jubilat, 'ns pot donar algun pase de muleta si 'ns convingués; ó sino, si e'l 's morís també, no sé pas com se podria arreglar la Espanya sense 'ls seus patriótics serveys.

—Cal Mentres 'ns quedi 'l príncep del toreig, sa altesa Guerrita, la patria no perillarà may: es 'l rey de las banyas que 'ns mereixém, perque sempre está carregat de... floeos; es lo gran torero del día.

—¿Gran? No es pas tan alt com vols suposar.

—Deixat de romansos; es de la fusta de 'n Lagartijo; y en la dinastia dels Gaviras la real familia del Califa es la que reuneix mes honors (sense h) pera seguir regnant en lo redondel de la patria.

—Oh! ¡Y avuy que tant se necessitan espasas pera defensar lo pabelló nostre devant del espectacle nacional que 'ns preparan 'ls yankees!

—¡Y tant! D' aquí vé que ab tants picadors y capejadors estiga tan picada de l' honrilla la pobre Espanya havent d' aguantar tant la capa dels jingoistas y tulisans!

—Si no se la encerta ab un bon mete y saca á la fera de las insurreccions cubana y filipina, no sé pas si trobarém cap catxetero; y ara, mort 'n Frascuelo, menos.

—Plorém la mort, donchs, del monarca del país de la Lidia, al haver saltat la barrera de la vida, y venerém 'ls seus trastos.

—¡Visca l' honor espanyol, encare que vagi per los cuernos... de la Lunal!

—Que 's colochi 'l retrato d' en Frascuelo en la galeria d' espanyols ilustres y que á un dels principals carrers de Madrid se li dongui 'l seu nom.

—¡Que se le dé!

—Tu, ¿que 's pot saber per qué li envian 'l senyó Agustí á Filipinas?

—Per acabar... d' acabar la guerra que s' acaba... de comensar.

—No ho entench: ¿no estava ja acabada?

—Segons 'l cost de 'n Rivera, sí, pero com qu' es tan... primo, 'ns va pendre per primos.

—Pero, ¿y 'l Tedeum que 's va cantar á tot arreu?

Va cantarse pera fer la guitxa á n' en Pò de la vella.

—Veyám si 'l senyó Agustí no voldrá ser menos y 'ns farà cantar un altre Tedeum, y ja farán tres.

—'Llavoras sí que de la guerra de Filipinas n' haurém de dir la guerra dels Tedeums.

—Prou desacreditat qu' estava 'l petroli (qu' es 'l gas dels pobres), no li faltava res mes que 'l terrible disbarat que va fer en lo carreró de Fonollar.

—La culpa no es del petroli si 's va encendre de cremat, sino del carrer que sigui tan estret.

—Si aném á mirar prim lo carré no hi té cap culpa si no 'l van fer mes ample. No permetessin deixar tenir nius de materias inflamables dins de barris tan encofurnats, no s' haurían de registrar desgracias tan tremendas.

—Donchs, ¿y las autoritats qué fan?

—Per ara totas bonas, gracias á Deu.

—Veyám que será aqueixa Fira-Concurs-Agrícola, parlantsen tant.

—Aviat es entés: una Fira ahont hi concurrirán no mes agricultors; es dir, no mes 'ls pagesos.

—N' hi deurá haver molts que 'l farán sense serho.

—Es que per sapiguer fer bé 'l pagés y 'l tonto no 's necessita pas ser de Coria.

—Qui te 'n donaría rehó sería 'l mateix secretari de la Fira, que l' han ben firat ab lo sou que defensa fent 'l pagés.

—Qualsevol ompli quartillas ¿oy, Llorens?

—No sé quantas conductoras d' objectes s' han arriyat á recullir pera la Tómbola del Palau de Bellas Arts.

—Y ríchs tots, y artístichs, y alguns de regis; lo qual confirma un cop mes que en quant á filantrópichs ningú 'ns guanya.

—Aquí, de bons sentiments may ne faltan.

—Y de diners sempre 'n sobran quan convé.

Paréntesis final:

A tot lector dels nostres nomenat Joseph, Jep, Bep, Pepet, Pep ó Pepito, en nom de LA TOMASA 'l felicito pe 'l seu Sant qu' es (y 'l meu) demá passat.

PEPET DEL CARRIL.

MA CANDIDATURA

Tothom vol ser candidat
y jo que valch... com tothom,
com á futur diputat
m' hi prestat á deixá 'l nom.

La meva circumscripció
ja no cal dirho; es Culera,
perque tinch la convicció
de que un gran triomf m' hi espera.

Desde 'l batlle, al herbolari;
desde 'l didot, al barber,
ab delit ex raordinari
s' han llensat tots al carrer

Pro qui mes 's mou y crida
en pro ma candidatura,
tampoch cal dirho; es la dida
¡La victoria, ella m' augural!

Ella, de tots va al darrera
donantme un tró colosal
¡M resulta ¡de primeral
com á agent electoral!

Y ab ella, per pochs dinés
alcansaré la victoria
puig no ho fa per l' interés
¡ho fa no mes per la glorial!

¡La gloria de fer constar,
qu' amorradet al seu pit
algun temps, hi va mamar
un diputat de Madrid!

Ab tot, corre la opinió
—qu' alguns del poble m' han dut—
de que 'm pendrá la elecció
un contrincant molt as ut.

Protegit del caciquisme
lo districte no 'l coneix

pero en cambi te 'l cinisme
de sembrarhi l' or á escreix.

Promet destinos á tots
los que 'l treguin del apuro
y paga á miij duro 'ls vots,
ademés del café y puro.

Aixis jo, que pel meu mal
no dispo de... panis
ab tot y l' amor leal
que 'm inspira aquell pais,
podria molt ben passar

(o abocanthi l' or sens mida)
que 'm quedés per... confitar
ab molt disgust de la dida!

Per salvar, donchs, ma elecció
hi donat un pas prudent,
redactant l' alocució
que transcrich integrament.

Als electors de Culera;
ab molt disgust m' hi enterat
qu' un cunero us ve al darrera
perque 'l treyeu diputat.

Y com també solícito
que 'm dispenseu vostres vots
á reflexioná us invito
lo sentit de s següents mots;

Ell, no es fill del poble aqueix
ni cap afecció aquí 'l crida.
Jo tampoch; pro es lo mateix
que si ho fos ¡Jo hi tinch la dida!

Ell no coneix la encontrada
y un cop elegit, s' escorra...
Jo la tinch to a apamada
y vinch cada is'iu... de gorra.

Ell, per surtir guanyador
vol comprarvos y us ofén...

Jo no us faig tan poch favor
¡Jo us pago ab l' agraument!

L' or ab que avuy vos conquista
demá li hauréu de tornar
quan gireu á n' ell la vista
y no us vulgui defensar.

Mentres jo, que si no us pago
lo vot, es fentvos favor
—ja qu' entench y me 'n alhago
que no us pot corrompre l' or—
jo, seré defensó ardent
d' aquest tros de pátria meva
y pe 'l seu millorament
no tindrè repós ni treva...

Carreteras, bons repartos,
y estudis, ab mi tindrèu.
Ell en cambi us paga ab quartos...
¡Aul... ¡Triéu y remenéu!

Aquest honrós manifest
l' he circulat per Culera.
La dida ha surtit de test
y 'l dido de pollaguera.

Mes . ja hi ha qui m' assegura
que no mes lograré un vo:
la meva candidatura...
¡Lo vot, será 'l del didot!

Y encare... (ho dech confessar
per mes que 'm sembli mentida)
¡aquest vot, s' ha de lograr
per coacció de la dida!

M. RIUSECH

EPIGRAMAS

Es un tipo tan taujá
lo calvo de D. Rafel
qu' ahí 'm van participá
que tothom li pren el pel.

MIQUELÓ MASQUET RASCLÉ.

—Ahir va fer molt furor
lo drama de D. Pasqual

—Debian cridá: ¡el autor!

—S' equivoca, no senyor
varen cridar: ¡animall!

SANTIAGO JUNCADILLA

Grans de sorra

Si may fas una llimosna
Fes de no se conegut
Y evitarás d' aqueix modo
L' abus y la ingratitut.

Una dona quan estima
Es un ángel de bondat,
Mes quan odia es un dimoni
De malicia y de maldat.

E. PAUSAS R.

CANSÓ D' HIVERN

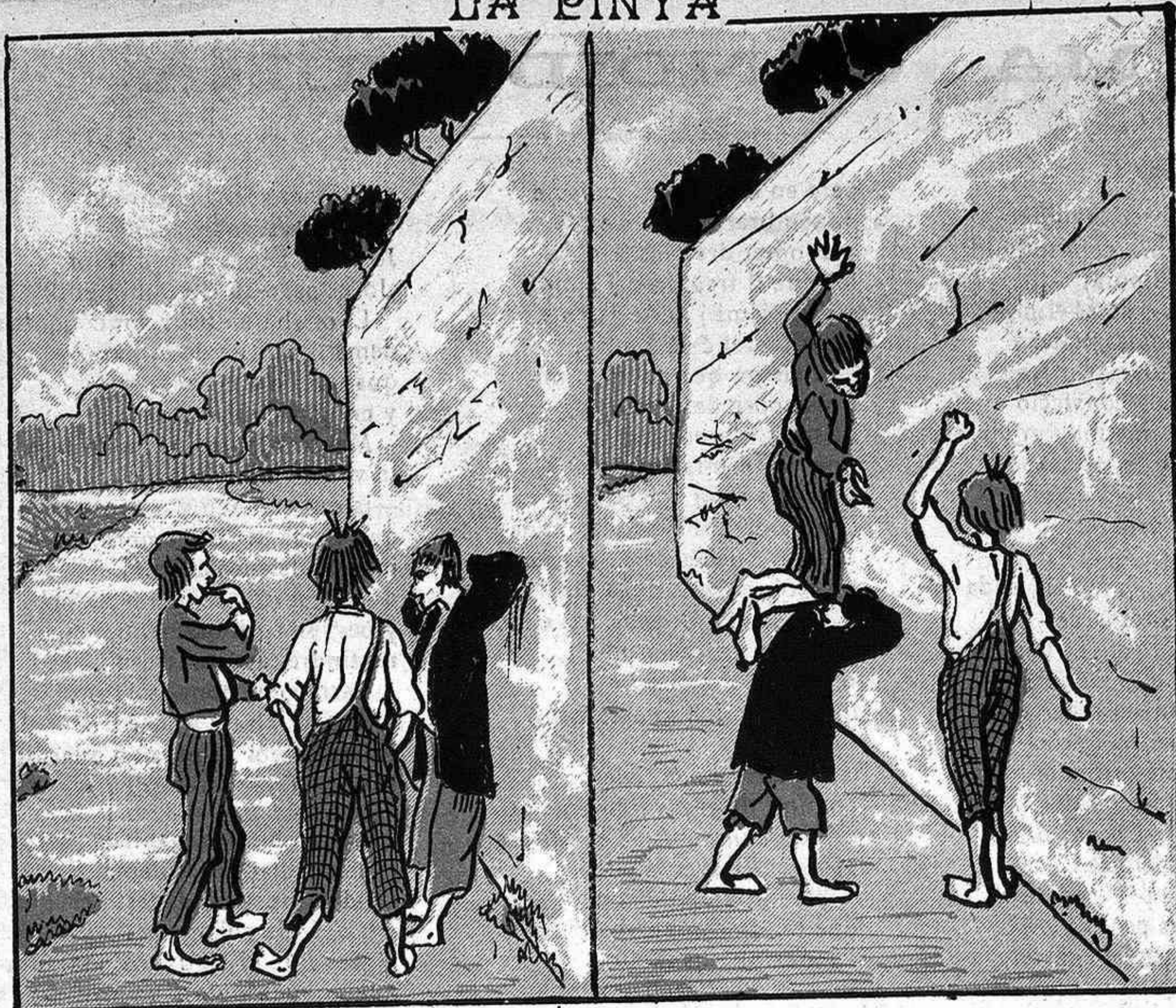
MIRA, ma estimada,
lo llís firmament;
sembla un tros de seda
banca com la neu.
Silenci que aterra
domina per tot,
silenci qu' esglaya...
silenci de mort!...
La rogenca plana
de erta ha quedar;
las neus y las plujas
arreu van filtrant...
Despullats los arbres
los assota 'l vent
entonant las brancas
murmulls planyiders
Los nius que hi havia
tots buvts van quedant,
cayent fets á trossos
sobre 'l rústich fanch.
Inmensas catifas
de plomas y brins
y de fullas secas,
lo camp van cubrint.

Tot es trist y rónech
arriant l' Hivern;
sembla que 's cubreixin
nostres cors de gel...
Sembla, dolsa aymía,
qu' intensa fredor
apagui las flamas
qu' encenen los cors..
Sembla, vida meva,
que 'l sagrat caliu
que 'n los pits alenta
se vagi extingint...

Mes per xó la ditxa
ro s' apagará;
podrá ser que minvi:
mes morir, jamay.
Puig qu' un cop passadas
las plujas y 'ls frets,
vé la Primavera
prodigant arreu
perfums y alegrías,
cántichs y petóns...
retornant la ditxa
á los nostres cors!

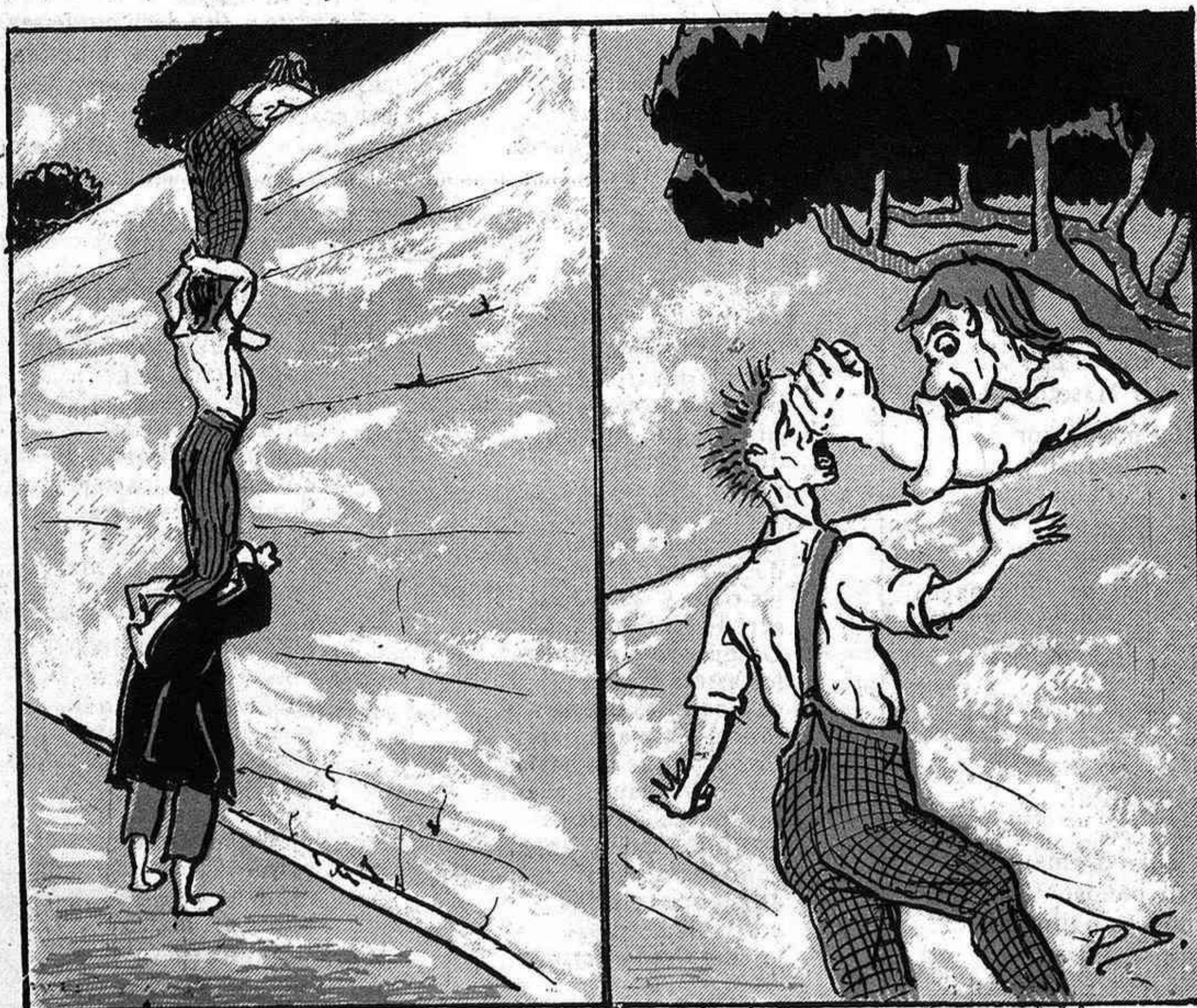
VALENTÍ CARNÉ.

LA TOMASA
LA PINYA

—¡Renoy, quina pinya hi ha!
—¡La podriam afaná!

—¿Y si 'ns veu l' amo, ay la mare!..
—¡Cuyta! ¿No ets á dalt encare!

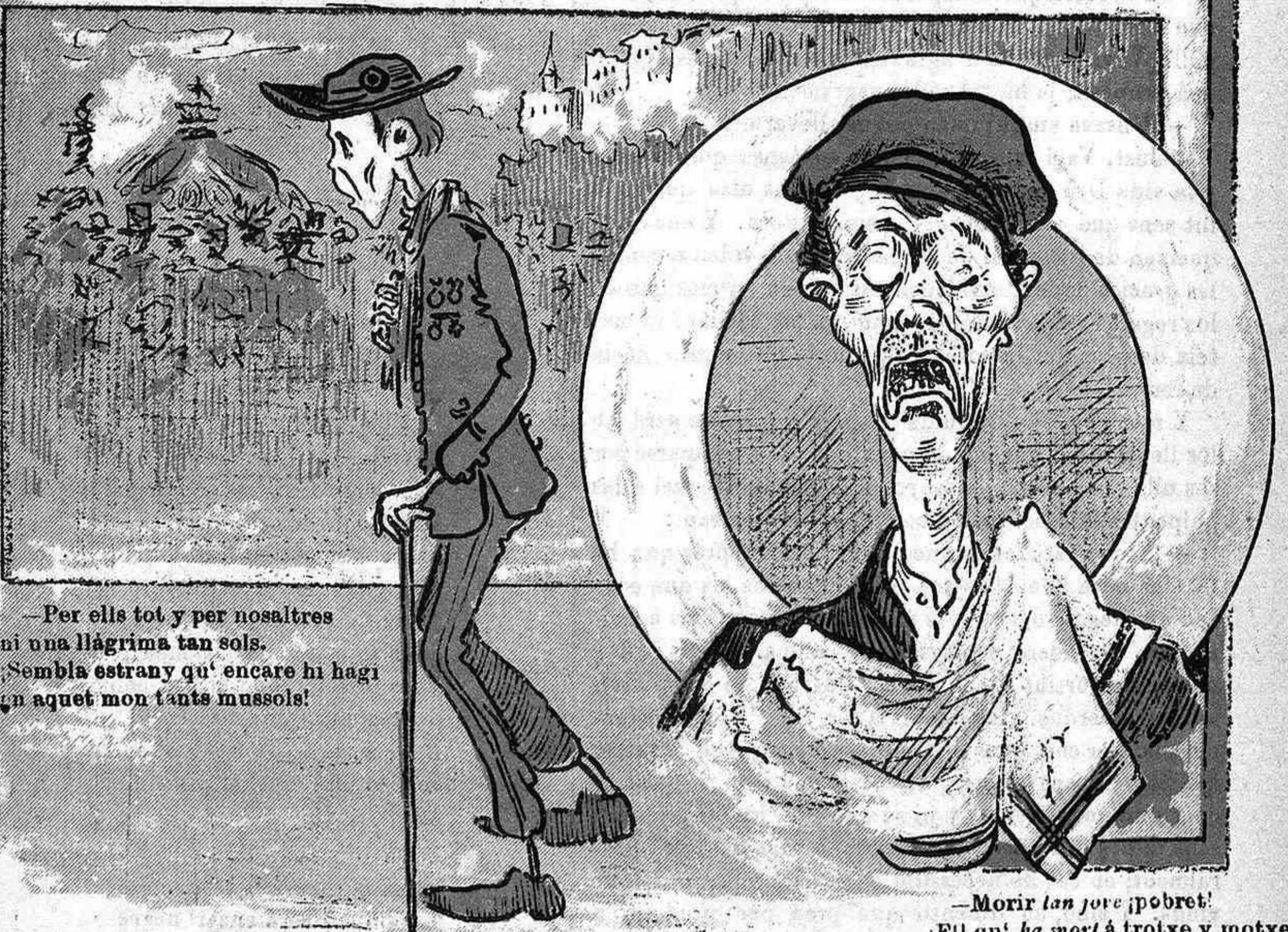
—Ja soch dalt, no us bellugneu.
—¿Qué hi ha l' amo?—No; no 's veu.

—¿Vols una pinya? ¡Allá vá!
Y ara, tórnat á enfiá!

LA MORT D'EN FRASQUELO

—¡Ha mort l'avi, estem perduts!
—Ja no mes queda genteta!
—¡Sort que quedem los toreros
de la gran Barceloneta!

—Per ells tot y per nosaltres
ni una llàgrima tan sols.
Sembla estrany qu' encare hi hagi
en aquet mon tants mussols!

—Morir tan jove ¡pobret!
¡Ei qu' ha mort á trotxe y motxe!
Avuy per honrá al difunt
no robaré cap relox.

Santificar las fiestas

—AVUY no puch deixarli mes que un bono de pesseta. La Beneficencia parroquial conta ab pochs fondos y son molts los malalts que volen socorros.

—Ay, Senyor! Com ho faré trista de mí, malalta com estich, viuda y ab quatre criaturas, y ab una sola pesseta per tots plegats? Ascolti, senyor Felip, vosté que es rich podrá favorirme un xich mes...

—Qui 'i ha dit que jo era rich? Vostés demanan per vici. Y després, que si un hom' te quatre quartos que prou li han costat de guanyar, no es per tirarlos de qualsevol manera.

—Si vosté volgués fer aquesta bona obra... A vosté no li fora res.

—Encare no faig prou pe' ls pobres? ¿Li sembla poch ser de la Junta de la Beneficencia parroquial y sufrir las mil impertinencias é incomoditats que 'ns costa lo recaudar fondos y repartirlos entre 'ls necessitats? ¿Es á dir que després del treball encare hi hem d' afegir quartos?

—Qué vol que li diga? Qnan veig que per una gran funció d' iglesia no 'ls dol res...

—Y á vosté que li importa? Després que necessita que li portin un tros de pá á la boca, encare gasta or gull? ¡Vaya un modo d' agrahir los beneficis que li fan!... Y á propòsit; ja ha rebut los sacraments?

—Pensava anarhi quan pogués llevarme.

—Just. Vagi esperant. Vosté no pensa que la mort y la vida Deu la té, y que fa ja molts días que es al llit sens que s' hi conegui gran millora. Y encare 's queixan de l' escasés de recursos. ¿Com volen alcançar las gracias de la P. ovidencia, si no pensan mes que ab los regalos del cos? Nada, nada; ja 'm cuydaré jo mateix de preparar la cosa. Vosté no té que passar ánsia de res.

Y mentres la esllanguida malalta tapava sa cara ab los llensols per amagar la pena que volia escaparse per sos ulls esmortuits, lo senyor Felip, baixava casi á las palpentas la tenebrosa escaleta, tot murmurant:

—¡Y que satisfet se queda un hom' després que ha fet una obra bona! Ja son ben infelissos los que corran assedegats darrera 'ls plahers del mon, sens coneixe los verdaders esplays de l' ánima. Ara anèm á missa. En sortint tinch de recordarme de donar avis al fuster porque vinga demá á fer las recomposicions del pis. Per cert que tindré una ganga. Aquell fuster que está devant de casa, ha estat molt temps malat, y com aixó porta gastos y jo sé que está bastant apurat, sens dupte que farà 'l treball molt mes barato. Naturalment; en cas de necessitat s' ha d' arplegar lo que vinga. Y sino, en dihentli que preu per preu me 'n aniré ab un altre, es segur que s' amotllará al preu que jo vulga... Cada hu ha de mirar pe 'ls seus interessos...

Té, vet' aquí un altra costum que jo la aboliría.

Tants mendicants al portal de las iglesias... Al temple s' hi va per resar y no per captar. Aixó es hasta irrespectuós... Cull! aquet bona pessa també capta? Ja 't conech herbata! Vaig haevrlo de treure de un pis que 'm tenia llogat y ja 'm devía tres mesos... L' únich que n' hi pogut treure son los quatre trastos vellis que vaig poguerli embargar... Corren avuy día unas pessas...

Ja comensan la missa. *Per la senyal de la santa...* Sembla mentida del modo que la fé 's va perdent. Quant poca gent va á missa... Aquestas malehidas llibertats que tothom té ara fan que 's perdin las bonas costums... *Pare nostre que estau...* resém pe 'ls que ho necessitan. Avuy hi ha tants trenca colle... Y encare dirán de la Inquisició... *Aixís com nasaltres perdonam...*

Hola! la senjora y las fillas del senyor Francisco! Sempre han d' arribar á missas ditas. Ja han girat lo missal. Es clar; devia faltarlos temps per estarse devant del mirall y empolaynarse bé porque 'ls pollos se 'n adonin, sens pensar que la luxuria es un pecat capital. Fa un quan temps que quan me troban fan lo desentés. Sarà precís dirlos quantas fan cinch. Després que vaig ferlos lo favor de treure 'ls d' un gran apuro, deixantlos dos mil duros al módich interés del cinch per cent cada mes... donchs á pesar d' aixó y tractantse d' un amich com jo, ni aquets miserables interesos he pogut cobrar encare. Y tu ves fent favors. Aixó sí, ellas molt luxu, molta sombreralla per semblar lo que no son. No, lo que es jo no aguanto mes. Citació al *canto*. Devegadas los homes també 'ns perdém per massa bons... Veus? té, ja m' han trencat las oracions. Ay Senyor, quanta miseria! Resém pe 'ls que ho necessitan.

Aixís com nosaltres perdonam als nostres deutors...

METJERNIK.

CAPRITXO

VEUS lo llamp com ayrat crusa
la volta del firmament?
Mes ayrat mon cor bat, nena,
al veure lo teu desdeny.
Sents la mar com fera, brama
remoguda per lo vent?
Ab mes forsa mon cor salta
quan fujes d' apropet meu.
Veus lo riu que al mar s' emporta
pedras y arbres sense fre?
Donchs, ta fredó á mí m' entrega
vers lo mes cruel sufriment.

Quan passarà la tempesta
lo cel mostrará 's seré...
¡y mon cor será encar' negre
mentres me neguis lo teul!

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

Las tres armas de combat

‘**L**s homes d’ *arma* han sigut sempre ‘ls meus aficionats; que no ‘m busqui ‘l paisanatje, sols m’ agradan ‘ls soldats. Lo meu *novio* primitiu sigué un *pipi* molt sapat; pro per mes que jo *llamada* li toqués de tant en tant, ell ne seguía impassible com si res li hagués tocat. Vaig despedir-lo aviadet y als pochos dias vaig notar que ‘m seguía ‘l rastre un tipo per demès interessant. Era de *caballeria* guapo bon mosso, *barbián* y dret com una fi osa; mes ‘m doná un desengany al enterarme ab recansa de que un home tan plantat sabia molt bè de tot, de tot menos de montar. Ara tinch un *novio pinxo*, vull dir qu’ es mon ideal: *artiller*, ab uns bigotis que fan per lo curt un palm. Aquet sí que m’ acomoda, m’ acomoda y satisfá: tè una excelent punteria y no erra jamay lo blanch. Per xó m’ agrada moltíssim y ab ell ‘m tinch de casar.

Aixís parlava la Pepa
ab sa amiga Trinitat.

RAPEVI.

Bibliografia

De la important casa editorial Lluís Tasso, hem rebut los quaderns 15 y 16 de la notable colecció de fotografias instantáneas que baix lo títul de *El Ejército Español* ab gran aceptació del públich vé publicant.

En cada un de dits quaderns hi ha 16 autotipias que reproduheixen ab notable perfecció varias escenas de la vida militar de nostre exércit, referentas als cossos de caballeria, guardias forals, artilleria de montanya y plassa, velocipedistas militars, inválits, alabarders, carrabiners, etc., etc., sent impresas ab la pulcritut á que ‘ns tè acostumats la casa Tasso y executadas ab sens primor y maestría.

Aixís mateix de la llibrería *L’ Avenç* hem rebut un exemplar de las dugas últimas composicions musicals del mestre Morera, tituladas: *Marinesca* y *La nostre nau*, la primera ab lletra de J. Pujol y Brull, y la segona de E. Guanyabens, sent ilustradas ab cuberta de gust modernista executada per lo Sr. Triadó.

Ditas composicions que son pera coros á veus solas, están magníficament impresas y se venen al preu de 6 rals cada una.

*
**

Remerciém degudament al Sr. Tasso y llibrería de *L’ Avenç* la distinció que han tingut envers nosaltres.

Relliscadas

—Ja sabs, Lluch, qu’ en Roch va perdre lo plet aquell d’ en Banús?

—No ho creya.

—No es gens estrany perque es molt ruch en Roch, Lluch.

—En Pau Pal es un barbé qu’ afayta d’ alló mes bé.

—Ja ho crech, home, ‘s pinta sol, si ho diuhen pe ‘l meu carré qu’ en Pau Pal pe ‘l *pel* val molt.

J. CASTELLET PONT.

VOLAN Y DOLEN

Los yankées sempre han mostrat génit acaparadó, quan un mes n’ está refiat li surten de trascantó.

Ara están sent maravillas de sa petuancia y farsa desitjant anexionarse la perla de las Antillas.

Allá ‘hont no ‘ls demanan, sican las urpas, criant palestras; y després, pintantse mestres, lo que han enredat critican.

Van sostenint sas rahóns ab formas molt *convincents* presentant sovint atentas notas d’ indemniscions.

Volen sempre ‘l que ‘ls hi agrada per mes que á un altre pertanyi, volen que ningú ‘ls enganyi y ells dur la cara tapada.

Volen ser inteligents, volen redactar morals quan en sos típichs anals hi ha la mar de *línxaments*.

Baix son graponer domini volen subjectar lo mon, volen ser nobles, quan son dels pells-rojas l’ extermini.

Volen rumbejar ab ayres d’ hidalguía y protecció, volen ser la nata y fló del gremi de tocinayres.

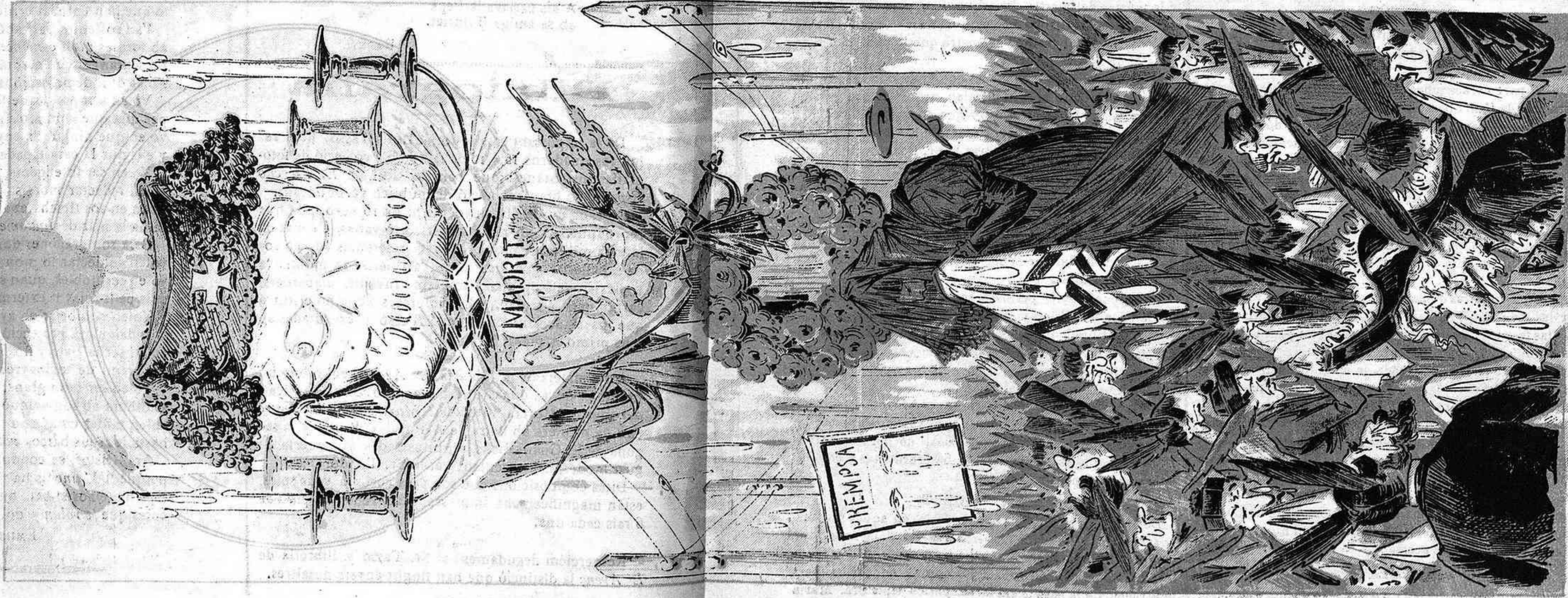
Volen ser molt grans, y amolan á tothom ab son volguè, volen tantas cosas que hasta los seus barcos *volan*.

Ara, tristos, se condolan perque ‘l *Maine* ‘ls ha volat... Ells mateixos s’ han buscat cosas que ‘s *volan* y *dolen*.

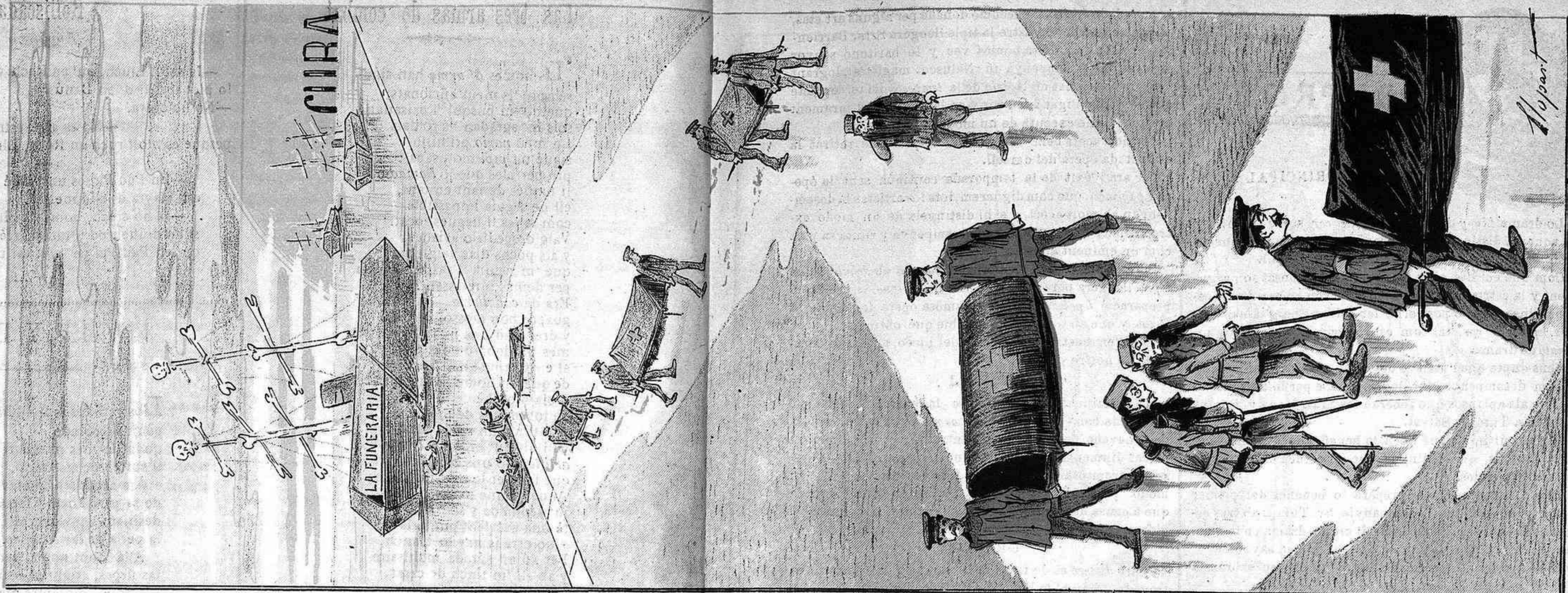
EMILIO SUNYÉ.

LA TOMASA ESPANYA EÍ DE SIGLE

Per J. LLOPART

Com s' en van los seus toreros.

Com tornan los nostres braus.

PRINCIPAL

Lo drama *Lluny dels ulls, aprop del cor*, sigué aplaudit y ab aqueixa distinció pot quedar satisfet son autor, que ho resultá ser lo conegut pintor D. Modest Urgell.

Com que en dita obra está solament esbosat son argument y la estructura teatral no s' hi veu en cap de sas escenas, 'ns priva lo poguerne fer crítica, puig *Lluny dels ulls, aprop del cor*, tal com está escrit, es no mes que un conato de drama.

Sens dupte que l' éxit se degué en gran part al acertadíssim desempenyo que lográ, fentse per lo tant mereixedors als aplausos que reberen las Sras. Mena y Domus y los Srs. Tutau y Salvat.

Dilluns últim tingué lloch lo benefici de la dama jove Srta. Domus, que obtingué una magnífica entrada y un sens fi de regalos.

Pera dilluns próxim se prepara lo benefici del primer actor y director de la companyia, Sr. Tutau, ab tres estrenos de obras que son, *Vents d' oratje*, drama en tres actes; *Entreacte*, monò ech y *Lo pati del vehinat*, saynete.

Si ab tan escullit menú no lográ un plé, no sabrem á qui fer carregar lo mort.

LICEO

Lo nou ball *Javotte* no té altre particularitat que la música que, com original del célebre Saint Saëns es una filigrana tota ella.

De la part coreogràfica se fan digne del aplauso la primera pare la Giuri-Rizzo per lo difícil *paso á dos* que ballaren, demostrant la Srta. Giuri que es una de las bailarinas mes notables que han visitat nostres teatros.

Diariament precedeix al ball *Javotte*, lo tant aplaudit *Coppélia* que ab tot y ser la tercera temporada que s' executa, resulta del agrado de la concurrència.

ROMEA

Continua representantse ab gran éxit *Lo nuvi*, de manera, que aqueixa obra se pot dir que haurá sigut la de temporada.

Actualment porta donadas 20 representacions y á jutjar per las magníficas entradas que logra, (principalment en los días festius) es de creure que encare se podrá sostenir igual número de vegadas mes.

La perfecta execució lograda, la magnificència ab que s' ha presentat y además la importancia que 's mereix la obra, la fan acreedora al éxit obtingut.

Dilluns á continuació de dita afortunada obra, s' estrená una comedia en dos actes (*de malas costums* com l' anomena son autor) titulada *Morris vivendi*, que á pesar de la inverosimilitut de son argument fou aplaudida en varias de sas escenas, principalment al descriure una série de noms estranys catalans, que denotan en son autor don Albert Llanas, un excés de paciència y bon humor.

La execució bastant acertada.

NOVETATS

La ópera de Meyerbeer *L' Africana*, obtingué escás éxit

á causa de la desigual execució donada per alguns artístas, salvantse sols del desastre la tiple lleugera Srta. Barrientos, que feu gala de sa bonica veu y lo baritono senyor Mestres que desempeñá un «Nelusco» magistral, logrant veurers ovacionat en la *ària* de la *tempesta* del tercer acte que 's veje obligat á repetir y en la escena del jurament del quart, que executá de un modo admirable.

Ab molt acert hem vist que la Empresa ha retirat la esmentada ópera del cartell.

Per ara l' éxit de la temporada continúa sent la ópera *I pagliacci*, que com diguerem, tots los artistas la desempeñan ab molt acert, y s' hi distingeix de un modo extraordinari lo Sr. Aragó que desempeña y canta sa part com un eminent artista.

Pero lo dimars estava anunciat *Carmen* ab debut de una tiple lleugera pera cantar la part de «Micaela», y está en preparació *I pescatori di perle*, famosa ópera del malográt Bizet, y que ab tot y l' éxit notable que obtingué quan s' estrená en nostre gran teatro del Liceo, apenas es coneguda de nostre públich.

TIVOLI

Ha continuat representantse la extraordinariament aplaudida comedia de mágica *Los polvos de la madre Celestina*, havent produhit grans entradas, principalment lo passat diumenge per la tarde que hi hagué una *calderada*, sent estrepitosament aplaudits tots los artistas y d' un modo particular la primera bailarina Sra. Monroc, que á causa de son ingrés en los ballables ha donat nova vida als mateixos.

GRAN-VIA

Pedro Botero es lo titul de la sarsue'a darrerament estrenada, original la lletra del Sr. Tornero de la Martirena y la música del mestre Pérez Aguirre, y per lo notable éxit obtingut, satisfets poden quedar sos autors, ja que ab los aplausos lograts se demostrá que lo públich estava satisfet de la seva labor.

Lo llibre es bastant cómic, si bé hi ha a'gunas frases un xich fortas que si se suprimian no afectarian per res al argument y donaria ocasió á que no 's pogués tildar la obra de un xich verda; en quant á la música no hi trobém peros, puig en ella ha demostrat lo Sr. Pérez Aguirre que está á molta major altura que certs compositors de Madrid que privan en nostres teatros y que imperan en las Empresas respectivas.

Totas las pessas musicals foren extraordinariament aplaudidas, logrant los honors de la repetició la majoria de ellas, y á no ser per lo cansanci natural en los artistas, ho mereixen totas.

La execució molt perfecta, sobresurtinhi la Srta. Bonoris y los Srs. Güell y Mercader.

Al final tingué que aixecarse lo teló un sens fi de vegadas, tributantse una verdadera ovació á autors, artistas y mestre director Sr. Taberner, que concertá la obra ab verdader carinyo y maestría.

Ab la proba que de *Pedro Botero* s' ha rebut, creyém que la Empresa Güell s' hauria de convence de que per lograr éxits, no 's necessita echar mano de obras madrilenyas, puig que entre nosaltres hi ha llibretistas y compositors, molt superiors á ells.

EDEN-CONCERT

Del divendres de la setmana passada, en aquet favorescut local hi alterna ab las *etoiles* y las flamencas, una companyia de sarsuela cómica, que dirigida per lo reputat baritono cómic Sr. C. Codina, ne forma part la atracció de la casa ó sia la simpática tiple Sra. María

LA TOMASA
ESPURNAS

allí passa 'l meu sabater fentse mimos ab la meva
osa. ¡No respectar la futura d' un parroquiá!... M'
sig á demanarli comptes... pero no, que fora capás
asentármels y fa temps que 'm trobo sense fondos.

—Entre que l' art del pinzell està perdut y que 'l
pá ha agafat tantas pretensions... vos juro per *Bujola*
que 'm dich, que la dona y jo fem cada nit un con-
cert de badalls, que tenim amohinat al arcalde de
barri, porque tem una reclamació dels vehins.

Los que fan parayguas riuhen,
los sabaters riuhen més;
pero en cambi 'ns dem als diables
los qu' hem d' anar pe 'ls carrés.

Molgosa, havent representat la coneguda obra *El cabo primero*, obtenint tan acertada execució, que tot elogi que d'ella se fassi, es petit.

Lo Sr. Codina en lo personatge «Parejo», feu gala de una vis-còmica sumament irreprotxable y que mes de quatre artistes que presumeixen de celebritats, voldrien possehir.

Tots los números musicals foren aplaudits y d' un mo-

do extraordinari la masurca dels *rancheros*, que s' hagué de repetir, distinció que lograren, l' *ària* corejada que cantá magistralment la Sra. Molgosa, y lo còmic *quarteto* del últim quadro.

Felicitem al Sr. Galofre per la nova mostra que ha donat de correspondre al públich, presentantli un quadro sumament notable y acertadament dirigit.

UN CÒMIC RETIRAT.

Colecció de sermons pe 'l Pare (de familia)

A. GUASCH TOMBAS
de la parroquia de LA TOMASA

Lo sermó 1.er titulat

LOS INQUISIDORS

sortirà **demá divendres**

Preu: UN RAL

32 planas de text.

Dibuixos de S. Junyent.

Supliquém als corresponents fassin las demandas lo mes prompte possible; á fi de poguerlos servir degudament. Als venedors se 'ls farà 'l descompte acostumat.

Cosas

Dels fanátichs de la ciencia, cars lectors, no 'n diheu mal, penseu que van tan escasos... que apenas s' en troba cap.

Quan fullejo 'ls diccionaris de la nostra hermosa llengua, en tots trobo que hi ha de massa la paraula *consecuencia*.

Terra, cels, astres y estrelles; conjunt de grandíós efecte; que son molts los que l' admiran, y poquets los que l' entenen.

Espanya ha tingut sempre fama notoria, figurant la primera, per la oratoria. Pro també es fama, que en cap, en cap mes terra hi ha tants xerrayres.

EMILI REIMBAU PLANAS.

La puja del pá ha portat una pi'a d' agressions contra 'ls senyors forners (so 's ha de tractar ab modos) en d'istintas poblacions d' Espanya.

A las senyoras forneras ja no las vol pe 'l pá ningú, porque 'l venen massa car: y entre ellas y 'ls seus senyors, excepció feta d' alguns qu' encare no están en l' intrin gulis del negoci, sufren tantas distraccions, qu' es rara la vegada que al pesarte un pá de tres lliuras no t' en *distreguin* al menos tres unsas.

Valdria la pena de que s' estudiés la manera de lograr que fessin *la farina blana* aquets *caríssims* industrials.

Un amic nostre, poeta bucòlich y economista de primera, l' a tre dia va llegirnos una poesia en que á cada ratlla hi sortia 'l deu Pan.

—¿Com es que prodigas tant aquet deu?—vam preguntarli.

—¿Per qué?—va dir, posant cara de tres deus—perque desde que 'l pá va tan car m' haig de fer *la llesca*, y vull veure si jo l' hi faig á n' ell prodigantlo. L' abundancia d' un article, representa a baratura del mateix. Cada

Pan que trobis á la poesia, te 'l dono per cinch cèntims.

Si á pesar de la solució que dona al conflicte 'l nostre poeta bucòlich, lo pá no s' embarateix, al resar lo Pare nostre, haurém de dir: «Lo pá nostre d' *algun dia*, doneu-nosel avuy...»

Perque hi ha molts pobrets que ja fa una setmana que l' han perdut de vista.

Per carrer de mala sombra, 'l carrer de las Carretas.

La setmana passada al passar un distret ciudatá per l' esmentada via, va caure d' un balcó una voluminosa gabbia, que per poch deixa aplastat com una coca al subjecte en qüestió.

No fá molt, que á un altre transeunt va serli abocada en dit carrer una galleda d' aygua... y per cert que no era de rosas, y encare per torna, varen rifarsel totas las comares del vehinat.

¡Ah! fá uns quants mesos qu' un vehi del aludit carrer, tenia ganas d' enviar á n' algú á l' altre barri, y va punxar al primer infelis que va passar pe 'l seu devant.

Esperin, qu' encare, n' hi ha mes. Fa cosa d' un parell d' anys qu' al vigilant del carrer de Carretas, li robaren lo fana!, y aquesta es l' hora que no l' ha trobat com no ha aixarpat encare al fulano que va robarli. Per tal motiu fá dos anys que presta servey á las foscas.

Er tal carré no hi viuria:
allí 's roba y 's fa sanch...
solzament l' acceptaria...
si m' hi davan lloguer franch.

Lo dimars de la setmana passada á causa d' un desprendiment de terras, quedaren sepultats dos obrers que treballaven en la cloaca en construcció del carrer de Balmaes, en lo seu encreuament ab lo de la Diputació.

A causa del esmentat accident ó de la pluja d' aquets últims díasse sospengueren los treballs, pero no havian passat moltes horas desde dit paro, quan va esfonsarse completament lo túnel ó bóveda de terra, en lo mateix lloch ahont trobaren la mort los dos obrers citats. De modo que á no tenir lloch lo dimars passat aquell desgraciat accident, tal vegada haurian sigut mes los jornalers qu' haurian perdut la vida al despendres la esmentada bóveda.

Segons opinió de personas peritas, es sumament perillós treballar en galeries perforadas ó túnels, encare que representa estalvi de jornals.

¿Representa esta vi de jornals? Donchs, així, ja no será aquesta la última desgracia qu' haurém de deplorar produhida per la mateixa causa, si l' Ajuntament al treure á subasta las obras de construcció de novas cloacas, no imposa als contractistas la condició precisa, de que 'ls treballs de construcció de la cloaca haurán de practicarse en zanja oberta.

L' obra resultarà un xich mes cara, pero será baratíssima comparada ab la vida d' un home.

✱

De Russia han interessat del Govern Civil de Girona la captura d' un rus anomenat Gabriel Rybine' 'l qual va fugir d' aquella nació en companyia d' un milió vuycents mil rublos, que no eran seus.

Compretem la fuga: Com que á Russia 'l fret es viu, va fugirne, per' estar calent... de butxaca.

✱

Llegim que 'l Japó no está disposat á cedir als Estats Units los dos acorassats que pera aquell imperi 's construeixen á Filadelfia.

Ara, mes que may, trobem justos aquells versos del *Ki-ki-ri-ki*.

*Lo japonés
es molt trempat, etc.*

✱

A Sitjes, no recordo quan temps fa,
un ase y un subjecte 's van trobá,
pasturant en un camp. M' equivocava,
l' home, segons se diu, no pasturava.
Un fort ressentiment l' ase encubria
del home que prop d' ell, tranquil, tenia,
y sense dirh: ¿Noy, d' hont vens ni ahont vas?
va deixar-lo d' un mós casi sens bras.

L' home, fora de sí, crida y s' altera
y 's dirigeix, valent, contra la *fiera*,
y fent jugar molt destre 'l bras armat,
va deixar-la al i estesa, sobre 'l blat.
Pro l' amo del burret, que contemplava
de lluny la escena que las sangs glassava,
corrent á n' aquell lloch, va dir: «Vull rals,
ó 't portaré, *assessi*, á n' als tribunals.»

Y com li contestés lo matador
ab paraulas violents, que feyan por,
l' amo del ase prompte 'l demandá,
y avuy la qüestió s' ha fallat já,
condempnant á tots dos ¡es un prodigi!
á satisfer las costas del litigi,

¿Qué hi veus en aquet cas, lector amat,
després del entés fallo del Jutjat?

Tres burros jo hi he vist... Deixa qu' alabi
al Jutjat qu' ha sigut de veras sabi.

✱

La Comissió organitzadora del passat Carnaval nos ha remés un estat de comptes dels gastos é ingressos originats per dita festa, així com un *diploma de cooperació* á la mateixa, per haver contribuït desde aquestas columnas y hasta 'l punt que 'ns permeteren nostras escassas forsas, al lluhiment del Carnaval d' enguany.

Ab extranyesa hem vist al repassar los esmentats comptes, qu' han pujat mes los gastos que 'ls ingressos, sent lo déficit de 1414'49 pessetas. Pero un cop, nos hem enterat de las cantitats donadas pe 'l comers de Barcelona, que en últim terme ha sigut lo mes beneficiat pe 'l Carnaval, ja qu' aquet va reportar l' afluencia de forasters no 'ns ha extranyat poch ni gayre 'l déficit indicat. Salvo honrosas excepciones, los industrials d' aquesta ciutat se van suscriure per unas cantitats tan insignificants, que mes que d' una festa important sembla que 's tracti d' una sortija de vehinat, y encare, segons tenim entés, á n' alguns subjectes tingué qu' arrancársels ab esmollos la cantitat per que s' havian suscrit.

Deixant aquestas miserias apart, y anant á la part llas-timosa, hem de preguntar. ¿Aquet déficit, l' han d' aixugar los individuos de la Comissió ab diners de la seva butxaca?

Nosaltres creyém que no es just ni procedent. Fer aflui-xar la mosca á n' als que durant un parell de mesos han treballat solzament *per amore al arte*, havent lograt portar á cap una festa verdaderament notable, fora pitjor que taca d' oli.

Preguntan ¿com pot arreglarse 'l tinglado?

Senzil ament: De la cantitat de 10,000 pessetas, concedida per l' Ajuntament pera esser distribuïda en premis, deixaren d' adjudicarsen 1,600 pessetas; lo déficit n' importa 1,414'49; donchs, res mes lloable que la Corporació municipal, otorgui l' esmentat remanent á la Comissió aludida, pera que aquosta, qu' al fi y al cap va donar uns quants días d' esplendor á Barcelona, pugui abonar fins al centim los compromisos contrets.

Val mes que l' Ajuntament se gastí 'ls quartos així... qu' á ca 'l apotecari.

✱

Segons un colega, 's tracta de suprimir lo cos de serenós, confiantse la vigilancia nocturna als vigilants nombrats pe 'ls vehins.

Un sereno molt cremat,
al enterarsen digué:

—¿Si 'm suprimeixen, perdré
la meva serenitat!

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.. . . .	1'50 pessetas.
Caba y Puerto Rico, id.	2 >
Extranger, id.	2'50 >
Número corrent.	0'10 >

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigir-se á l' Administració y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

Representants exclusius en Buenos-Aires:

FRANCISCO GRACIA y C.^a

Kiosko Plassa Monserrat, cantonada Buen Orden y Moreno

LITOGRAFIA BARCELONESA

de Ramón Estany

6, Sant Ramon, 6. — BARCELONA

L' EMPEDRAT DE
NOSTRAS RONDAS

Costa.

—Municipal, decirnos osté si encontrarnos en el pintorresco Monserrat?
—¡Quiá! Achó es la Ronda de San Antonio.
—Osté querer tomarnos el pelo. Esto ser un montaña. Nosotros dar parte de las bromitas que osté gastar al comandante Mister Vilaseco.

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8—Carrer de Barcelona
- 4 5 6 7 3 8 4—Peix.
- 4 6 7 3 8 4—Carrer de Barcelona
- 1 3 4 5 4—Poble de Catalunya.
- 4 6 8 4—Carrer de Barcelona
- 5 4 7— « «
- 8 4—Nota musical.
- 7—Vocal.

UN MIQUEL.

TERS DE SÍLABAS

.
.
.

Sustituir los punts per lletres, de manera, que llegidas las ratllas vertical y horisontalment, digui: 1.^a ratlla: Vehicul; 2.^a: Ciutat catalana y 5.^a: Nom d'home.

JOAN ROCAVERT.

GEROGLÍFICHS

Valencia 0'25 pesseta

D. JAUME 'L CONQUISTADOR.

I A M I
AMERICANA
L SECCIÓ A
D
Ferro-carril
K

K K

PEPET PANXETA.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 497
=

- Xarada.—Mo—ret.
- Tarjeta.—Las Navas de Tolosa.
- Anagrama.—Ull—llu.
- Panera numérica.—Marcelino.
- Quadrat numéric.—

3 7 5 6 4 = 25
7 5 6 4 2 = 25
5 6 4 3 7 = 25
6 4 3 7 5 = 25
4 3 7 5 6 = 25
— — — — —
25 25 25 25 25

Geroglífich.—No hi ha don sens dinés.

TARJETA

SASTRERÍA
de
JOAN TORRELLA
Tarrassa

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas, 1 nom d'home, 1-de dona, 2 carrers de Barcelona y 2 pobles de Catalunya.

JOSEPH GORINA ROCA.